

OD REDAKCJI

Dziesięć lat temu, 12 lipca 2001 roku, zmarła Profesor Antonina Kłoskowska, wybitna uczona, wieloletni redaktor naczelny „Kultury i Społeczeństwa”. Nadała ona naszemu piśmie obecny kształt, pod Jej kierunkiem „Kultura i Społeczeństwo” znalazła się w czołówce czasopism humanistycznych w Polsce.

W dziesiątą rocznicę śmierci Profesor Antoniny Kłoskowskiej dedykujemy Jej pamięci specjalny numer „Kultury i Społeczeństwa”, poświęcony zagadnieniom stanowiącym główny obszar zainteresowań Uczonej, a więc socjologii kultury. Zebrane w niniejszym numerze teksty autorów różnych pokoleń i z różnych ośrodków odwołują się do Jej dzieła — bezpośrednio i wprost, jak teksty zebrane w pierwszym bloku tematycznym, lub związek ten jest bardziej złożony i polega na tożsamości bądź bliskości tematów, problemów, zainteresowań, jak blok tekstów rosyjskich kulturologów.

Teksty, które oddajemy dziś do rąk czytelnika, podejmują kluczowe zagadnienia socjologii kultury Antoniny Kłoskowskiej, takie jak Jej słynna koncepcja układów kultury i form uczestnictwa w kulturze, problemy socjologicznego zdefiniowania kultury, kwestie kultury i tożsamości narodowej, kultury masowej i kultury popularnej, roli pamięci w kulturze i inne. Dowodzą one żywości i aktualności Jej koncepcji, które po kilku dziesiątkach lat — jak propozycje zawarte w *Spółecznych ramach kultury* — są nadal stosowane, a wraz z pewnymi uzupełnieniami i modyfikacjami okazują się niezmiernie przydatne w analizach zupełnie nowej rzeczywistości społecznej i kulturowej. Teksty autorów rosyjskich przybliżają koncepcje i twórców, których dzieła Antonina Kłoskowska знаła, omawiała i przywoływała w swoich pracach, jak Eduarda Markariana, Jurija Dawydowa czy innych.

Zebrane w niniejszym numerze teksty nie tylko przypominają ważne elementy rozległego dzieła Antoniny Kłoskowskiej — najwybitniejszego polskiego socjologa kultury o szerokim międzynarodowym oddziaływaniu — ale i pokazują jego aktualność i potencjał inspirujący nowe pokolenia badaczy w Polsce i poza jej granicami.